

Nummulaire hoofdpijn

Wat is nummulaire hoofdpijn?

Nummulaire hoofdpijn is een vorm van hoofdpijn waarbij mensen last hebben van een min of meer rond gebied op het hoofd die pijnlijk aan voelt.

Hoe wordt nummulaire hoofdpijn ook wel genoemd?

Nummulair betekent munt en verwijst naar het rond gebied op het hoofd wat pijnlijk aanvoelt. Het wordt ook wel afgekort tot de letters NH.

Munthoofdpijn

Ook wordt de Nederlandse term munthoofdpijn of muntvormige hoofdpijn gebruikt. Soms de Engelse term coin-shaped headache of de Duitse term Munzkopfschmerz.

Epicrania

Nummulaire hoofdpijn valt onder de groep van epicrania. Dit zijn vormen van hoofdpijn die komen door prikkeling van zenuwen van de schedel of aan de buitenkant van de schedel.

Primaire hoofdpijn

Nummulaire hoofdpijn valt onder de groep van primaire hoofdpijn. Dat zijn vormen van hoofdpijn zonder dat er sprake is van een andere onderliggende ziekte. Andere primaire hoofdpijn vormen zijn bijvoorbeeld spierspanningshoofdpijn of migraine.

Hoe vaak komt nummulaire hoofdpijn voor?

Het is niet goed bekend hoe vaak nummulaire hoofdpijn voorkomt bij kinderen en volwassenen. Waarschijnlijk zijn lang niet alle mensen met nummulaire hoofdpijn hiervoor bij een dokter geweest. Geschat wordt dat nummulaire hoofdpijn bij één op 15.000 mensen voor komt, maar waarschijnlijk is dat een onderschatting en komt deze vorm van hoofdpijn vaker voor.

Bij wie komt nummulaire hoofdpijn voor?

Nummulaire hoofdpijn kan op iedere leeftijd voorkomen, zowel op de kinderleeftijd als op volwassen leeftijd. Het jongste kind waarbij deze diagnose is gesteld was 4 jaar oud. Zowel jongens/mannen als meisjes/vrouwen kunnen nummulaire hoofdpijn krijgen, deze vorm van hoofdpijn komt iets vaker bij meisjes en vrouwen voor dan bij jongens en mannen.

Wat is de oorzaak van nummulaire hoofdpijn?

Niet bekend

De oorzaak van het ontstaan van nummulaire hoofdpijn is niet bekend. In de hersenen zelf zitten geen zenuwen die pijn in de hersenen kunnen registreren. In de schedel, in de spieren en in de huid zitten wel zenuwen die pijn kunnen registreren en een signaal aan de hersenen kunnen doorgeven dat er sprake is van pijn.

Mogelijk speelt prikkeling van zenuwen die tussen de huid en de hersenvliezen lopen, zogenaamde transdiploice en intradiploice zenuwen een rol bij het ontstaan van nummulaire hoofdpijn.

Trigeminus

In het hoofd registreert een bepaalde zenuw, de zogenaamde trigeminuszenuw, of er sprake is van pijn in de huid, de spieren, de hersenvliezen of de bloedvaten. Deze zenuw geeft het

pijnsignaal door aan de hersenen waardoor kinderen en volwassenen voelen dat er sprake is van pijn.

Sensitisatie

Bij aanhoudende pijnklachten, wordt de trigeminuszenuw steeds beter in het doorgeven van pijnsignalen aan de hersenen. Er is steeds minder pijn prikkel nodig om een pijn signaal aan de hersenen te geven. Dit proces wordt sensitatie genoemd. Ook kunnen niet pijnlijke prikkels, zoals aanraken van de huid, via de trigeminuszenuw doorgegeven worden als pijn signaal in de richting van de hersenen. De trigeminuszenuw reageert dan overactief wat kan zorgen voor toename van pijnklachten in de loop van de tijd.

Wat zijn de symptomen van nummulaire hoofdpijn?

Rond of ovaal gebied met pijn op het hoofd

Kinderen en volwassenen met nummulaire hoofdpijn hebben een rond of ovaal gebied op het hoofd die pijnlijk aanvoelt. De grootte van het gebied varieert meestal tussen 1 cm tot 6 cm doorsnede. Vaak is er een scherpe grens tussen het gebied wat pijnlijk aanvoelt en het gebied wat niet pijnlijk aanvoelt. Het pijnlijke gebied verandert niet in de grootte in de loop van de tijd. Vaak zit de pijn aan de zijkant van het hoofd, maar de pijn kan ook boven op het hoofd zitten. Een klein deel van de kinderen en volwassenen heeft twee pijnlijke gebieden op het hoofd.

Continu

De meeste kinderen en volwassenen voelt het pijnlijke gebied de hele dag door pijnlijk. Aanraken van het gebied kan zorgen voor toename van pijn, soms voor een pijscheut of voor tintelingen. Bij vermoeidheid, stress of ziek zijn kunnen de pijnklachten toenemen, wanneer een kind of volwassenen weer uitgerust of beter is, nemen de pijnklachten weer af.

Geen andere klachten

Kinderen en volwassenen met nummulaire hoofdpijn hebben geen andere klachten zoals misselijkheid, braken, neusuitvloed, tranend oog, overgevoeligheid voor licht en/of geluid zoals wel bij andere vormen van hoofdpijn voorkomen.

Bij periodes

Er zijn ook kinderen of volwassenen die een aantal weken of maanden per jaar last hebben van nummulaire hoofdpijn, die daarna spontaan verdwijnt voor de duur van meerdere maanden. Daarna kan er weer een periode zijn van nummulaire hoofdpijn die ook weer verdwijnt. Bij een deel van de meisjes en vrouwen komt de hoofdpijn voor in de periode vlak voor en tijdens het ongesteld zijn. Deze vorm van nummulaire hoofdpijn wordt episodische nummulaire hoofdpijn genoemd.

Andere vorm van hoofdpijn

Kinderen en volwassenen met nummulaire hoofdpijn kunnen daarnaast ook last van een andere vorm van hoofdpijn zoals migraine of spierspanningshoofdpijn.

Hoe wordt de diagnose nummulaire hoofdpijn gesteld?

Verhaal en onderzoek

Op grond van het verhaal van een rond of ovaal gebied met pijnklachten op het hoofd zonder afwijkingen bij neurologisch onderzoek kan de diagnose nummulaire hoofdpijn worden gesteld. Er bestaat geen andere test die de diagnose nummulaire hoofdpijn kan aantonen. Soms zijn onderzoeken nodig om andere zeldzame oorzaken voor pijn op het hoofd uit te

sluiten. Bij volwassenen die een pijnlijke plek op het hoofdpijn krijgen moet overwogen worden of er sprake zou kunnen zijn van de ziekte van Kahler, de ziekte van Sjögren, uitzaaiingen van kanker in het schedelbot, een osteomyelitis van het schedelbot of een meningeoom. Dit zijn aandoeningen die op volwassen leeftijd voorkomen en eigenlijk niet op de kinderleeftijd. Naast pijn op het hoofd zijn er meestal ook andere symptomen die een aanwijzing geven dat er sprake is van een van deze onderliggende aandoeningen.

Bloedonderzoek

Wanneer er aanwijzingen zijn voor een ontsteking als oorzaak van de pijn op het hoofd kan bloedonderzoek verricht worden om te kijken naar de waardes van BSE, CRP, bloedbeeld, ANA, M-proteïne, calcium, AF. Deze onderzoek laten bij volwassenen met nummulaire hoofdpijn geen afwijkingen zien, wanneer er wel afwijkingen zijn wijst dit op een onderliggende ziekte als oorzaak van de pijn op het hoofd.

CT-scan van het hoofd

Bij volwassenen wordt er vaak voor gekozen om een CT-scan van het hoofd te maken om te kijken of er afwijkingen zichtbaar zijn aan het schedelbot als oorzaak voor de pijn op het hoofd. Op een CT-scan is bot beter te beoordelen dan op een MRI scan.

MRI scan van de hersenen

Wanneer er gedacht wordt aan een meningeoom kan ook een MRI scan worden overwogen, daar is een meningeoom beter op te zien, maar zijn aandoeningen van het bot minder goed zichtbaar dan op een CT-scan.

Hoe wordt nummulaire hoofdpijn behandeld?

Uitleg

Vaak is uitleg dat nummulaire hoofdpijn niet berust op een probleem in de hersenen en geen schade veroorzaakt in het lichaam, al voldoende voor mensen en hoeven zijn geen verdere behandeling voor de nummulaire hoofdpijn.

Pijnstillers

Er bestaan verschillende pijnstillers die geprobeerd kunnen worden om de pijn te verminderen, zoals paracetamol, ibuprofen, indometacine of tramadol. Meestal zijn deze medicijnen niet zo effectief en hebben ze wel bijwerkingen. Het te vaak innemen van pijnstillers kan juist zorgen voor het ontstaan van meer continue hoofdpijnklachten in de vorm van medicatie afhankelijke hoofdpijn. Er bestaan ook zogenaamde neuropatische pijnstillers zoals amitriptyline, gabapentine en pregabaline deze hebben vaker effect en geven niet een verhoogd risico op medicatie afhankelijke hoofdpijn. Per persoon zullen de voordelen van het gebruik van medicijnen moeten worden afgewogen tegen de bijwerkingen.

Wanneer uw kind het lastig vindt om medicijnen in te nemen, vindt u hier tips voor innemen medicijnen.

Zenuwstimulatie

Een deel van de kinderen en volwassenen heeft baat bij zenuwstimulatie op het hoofd (transcutaneous nerve stimulation). Deze behandeling wordt gegeven door pijnteams.

Botuline toxine

Een andere optie is een behandeling met botuline toxine injecties in en rondom het pijnlijke gebied.

Contact met andere mensen

Door het plaatsen van een oproepje op het forum van deze site kunt u proberen in contact te komen met andere mensen die ook last hebben van deze vorm van hoofdpijn.

Wat betekent het hebben van nummulaire hoofdpijn voor de toekomst?

Chronische aandoening

Nummulaire hoofdpijn blijft vaak bestaan en is lastig te behandelen. De meeste kinderen en volwassenen leren leven met deze vorm van hoofdpijn, vooral wanneer ze weten dat deze vorm van hoofdpijn vervelend is, maar niet schadelijk is voor het lichaam. Bij een deel van de kinderen en volwassenen verdwijnt de nummulaire hoofdpijn spontaan voor de duur van een aantal maanden, helaas komt bij een deel van deze kinderen en volwassenen de hoofdpijn ook daarna weer terug.

Levensverwachting

Kinderen en volwassenen met nummulaire hoofdpijn hebben een normale levensverwachting.

Kinderen krijgen

Het hebben van nummulaire hoofdpijn heeft geen invloed op de vruchtbaarheid. Kinderen van een volwassene met nummulaire hoofdpijn hebben geen duidelijk verhoogde kans om zelf ook nummulaire hoofdpijn te krijgen.

Hebben broertjes en zusjes ook een verhoogde kans om nummulaire hoofdpijn te krijgen?

Nummulaire hoofdpijn is geen erfelijke aandoening. Wel kan de gevoeligheid om hoofdpijn te ontwikkelen in bepaalde families meer zijn dan in andere families. Broertjes en zusjes hebben daardoor vaak een verhoogde kans om last te krijgen van hoofdpijn, dit kunnen allerlei verschillende vormen van hoofdpijn zijn. Er is geen duidelijk verhoogde kans om ook zelf nummulaire hoofdpijn te krijgen.

Referenties

1. Nummular headache update. Schwartz DP, Robbins MS, Grosberg BM. Curr Pain Headache Rep. 2013;17:340
2. A review of episodic and chronic pediatric headaches of brief duration. McAbee GN. Pediatr Neurol. 2015;52:137-42
3. Nummular headache: an update and future prospects. Cuadrado ML, López-Ruiz P, Guerrero ÁL. Expert Rev Neurother. 2018;18:9-19
4. Secondary Nummular Headache: A New Case Series and Review of the Literature. García-Iglesias C, Martínez-Badillo C, García-Azorín D, Trigo-López J, Martínez-Pías E, Guerrero-Peral ÁL. Pain Med. 2021;22:2718-2727

Links

www.hoofdpijnpatienten.nl
(Nederlandse vereniging van hoofdpijnpatienten)
www.hoofdpijncentra.nl
(Nederlandse vereniging van hoofdpijnbehandelcentra)

Auteur: JH Schieving

Laatst bijgewerkt: 22 juni 2022